

Hlas Nového Mesta

ROČNÍK XXVI. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO 5/2016

Aby sa z Koliby nestalo sídlisko

Opäť hľadáme šikovných seniorov

Kuchajda pripravená na leto

Mária Mračnová o svojej športovej kariére

Milí čitatelia,

uplynulé týždne boli v našej mestskej časti viac než rušné, a tak vám v aktuálnom vydaní Hlasu prinášame hojnosť informácií.

Žiaľ, nie všetko Novomešťanov potešilo. Nad chystanou výstavbou v areáli bývalých filmových ateliérov na Kolibe ľudia skôr nesúhlasne krútia hlavami. A nie sú to len Kolibčania, ktorí z nej majú obavy. A tak spojili sily ľudia, ktorí veria, že tento proces je ešte možné ovplyvniť, ak vyjadrí svoj nesúhlas dostatočne nahlas. Členovia OZ Za lepšiu Kolibu vedia, že to nebude jednoduché, chcú však urobiť všetko pre to, aby výstavba priemernej kvality bez primeraného riešenia dopravnej situácie nezničila jednu z posledných zelených obytných zón mesta.

Mesiace príprav, vyhodnocovania a komunikácie s obyvateľmi i úradmi má za sebou Kancelária pre participáciu verejnosti. Výsledkom je výber najlepších projektov a zadaní na rok 2016, ktorými sa aktívni Novomešťania pokúsia zlepšiť život vo svojom okolí. Medzi mnohými dobrými nápadmi sa opäť presadila obľúbená cyklodielňa, projekty na podporu sociálnych a vzdelávacích aktivít, údržbu zelene, opravy a rekonštrukcie chodníkov...

Úspechy niekdajšej populárnej československej olympioničky Márie Mračnovej sú dobre známe najmä starším čitateľom. Ako predsedníčka bratislavského Olympijského klubu aj dnes podporuje myšlienku športu a zdravého pohybu v každom veku. Ako spomína na kľúčové udalosti svojej športovej kariéry?

Obľúbená Kuchajda, park na Račianskom mýte či detské ihriská a športoviská sa už pred niekoľkými týždňami stali miestami čulého pracovného ruchu. Pracovníci EKO-podniku VPS obnovili lavičky, naplnili pieskoviská čistým pieskom a pustili sa do údržby zelene. Veď letná sezóna je už naozaj pred dvermi!

Jana Škutková

Z obsahu čísla:

**Na Bielom kríži budú mať
dopravnú štúdiu** str. 5

**Preteky občianskych
projektov a zadaní** str. 6

**Noc v knižnici
s Harrym Potterom** str. 9

**Čo viete o poruchách
dýchania v spánku** str. 13

**Charitatívny beh
pod lanovkou** str. 19

**Z klubu našich mladých
futbalistov** str. 19

Obálka:

**„Bude sa pani učiteľke páčiť,
čo nakreslím?“**

**Zápis prváčikov na snímke
Jany Plevovej**

Vydáva Mestská časť Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 29. 4. 2016,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,

šéfredaktor: Ing. Marek Liška,

členovia: MUDr. Jozef Dubravický,

JUDr. Tomáš Korček, Ing. arch. Peter Vaškovič,

Ing. Jana Škutková, Mgr. Marek Tettinger,

tajomník: Mgr. Ján Borčín.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Tlač: SINEAL, spol. s r. o. **Náklad:** 23 200 výtlačkov.
Číslo 5/2016.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

Návrat záhrad krásnych po celý rok

Dnes si už štáty neporovnávajú vzájomne len úroveň architektonických diel, ale aj kompozícií naokolo – teda živé „zelené“ diela vytvorené zo stromov, kríkov, cestičiek a kameňov, z ornamentov dlažby, kvitnúcich záhonov a fontán. S potešením sme preto zaznamenali, že novomestská privátna záhrada pri gaštanici, ktorú sme pred časom uverejnili, získala nedávno titul Záhrada roka 2015, a to v rámci Slovenska! Sama súťaž je dokladom, že sa vracajú náročnejšie komponované záhrady ako tvorba určená pre potešenie ľudských zmyslov. Pripomeňme si to, až Nové Mesto ako každú jar opäť obsadia krehké šíky tulipánov – a nielen v parku na Račianskom mýte...

Záujem o naše školy rastie, zapísali viac prvákov ako vlani

Záujem o základné školy v bratislavskom Novom Meste z roka na rok rastie. Do prvých ročníkov v školskom roku 2016/2017 zapísali rodičia počas aprílových zápisov 543 detí. Je to o 19 viac než minulý rok.

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto je zriaďovateľom ôsmich základných škôl. Zápisy sa tu konali v piatok a sobotu 8. a 9. apríla. Najväčší záujem už tradične bol o Základnú školu Za kasárňou, kde evidujú 197 zapísaných detí, ďalej o Základnú školu Jeséniova na Kolibe (72 zapísaných) a o Základnú školu Cádova (67 zapísaných).

Medzi zapísanými prváčikmi majú pre-

vahu chlapci, ktorých bolo 288, dievčat 254. Väčšina budúcich prvákov pochádza priamo z mestskej časti Nové Mesto (371). Záujem však bol aj z iných častí Bratislavy (102 detí), dokonca aj z obcí mimo hlavného mesta (82).

Počet zapísaných detí nemusí byť totožný s počtom prváčikov, ktorí v septembri nastúpia do škôl v Novom Meste. Počty prvákov, ktorí nastupujú každoročne v septembri do prvých ročníkov novomestských základných škôl, však tiež každoročne rastie. Pokým v roku 2014 nastúpilo 378 prvákov, minulý rok v septembri to bolo už 394 detí.

(red)

Aj žiaci z Koliby budú mať telocvičňu

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR vyčlenilo finančné prostriedky na rozvoj výchovy a vzdelávania žiakov v oblasti telesnej a športovej výchovy formou výstavby alebo rekonštrukcie telocvične a jej vybavenia. Mestská časť Bratislava – Nové Mesto predložila žiadosť o finančnú podporu dvoch projektov z uvedených zdrojov. Vďaka kvalitne pripraveným návrhom v oboch prípadoch uspela.

Dotáciu vo výške 200 000 eur priznala hodnotiacia komisia na stavbu novej telo-

cvične pre Základnú školu s materskou školou Jeséniova. Na jej vybavenie športovým náradím prispeje ministerstvo navyše čiastkou 2400 eur. Mestská časť bude hľadať možnosti na dofinancovanie výstavby telocvične vo vlastnom rozpočte, ale aj s pomocou sponzorov. Aj posledná novomestská škola, ktorá dosiaľ nemala plnohodnotnú telocvičňu, môže tak získať priestor na kvalitnú telesnú výchovu žiakov.

Druhý úspešný novomestský projekt

predstavuje rekonštrukciu telocvične na Základnej škole s materskou školou Sibírska. V tomto prípade sme získali 27 000 eur na opravu budovy a navyše 3500 eur na vybavenie telocvične. Súčasná telocvičňa na tejto škole má problém so zatekaním, peniaze poslúžia na opravu jej hydroizolácie.

Časový rámec finančnej podpory predpokladá realizáciu oboch projektov do konca augusta 2017.

Jana Škutková

Kto naberie odvahu? Hľadáme šikovných seniorov

Pri príležitosti Dňa matiek mestská časť opäť vyhlasuje súťaž populárne najmä medzi skôr narodenými. Obe sú skvelou príležitosťou na prezentáciu šikovnosti, umu, zručnosti, ale i bohatých skúseností našich seniorov. Súťaž **Babička Nového Mesta** vstupuje už do piateho ročníka, len o rok mladšia je súťaž **Dedko Nového Mesta**.

Netreba sa báť, podmienky nie sú prísne. Šikovná babička by mala mať najmenej 60 a dedko 62 rokov, v oboch prípadoch musí byť v rodine aspoň jedno vnúča. Pre aktívnych seniorov iste nebude problémom predstaviť sa a zaujať krátkym vystúpením, porozprávať o vzťahu s vnúčatami, predviesť niečo zo svojich koníčkov a zasúťažiť si. Kto naberie odvahu, môže získať k titu-

lu zaujímavé ceny, napríklad starosta venuje víťazom po 300 eur.

Do súťaže sa môžu písomne prihlásiť sami účastníci, ale môžu to za nich urobiť aj deti, vnúčatá, prípadne známi alebo susedia. Prihlášku získate priamo na oddelení sociálnych služieb miestneho úradu, III. posch. č. dverí 310, resp. na II. posch. č. dverí 204 alebo na webovej stránke www.banm.sk. Bližšie informácie o súťaži môžete dostať na telefónnom čísle 49 253 377 alebo 49 253 130. Vyplnenú prihlášku zašlite poštou alebo prineste do podateľne na adresu: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto, Junácka ul. č. 1, 832 91 Bratislava s označením „Súťaž“, prípadne ju pošlite na e-mailovú adresu: socialne@banm.sk alebo m.repanova@banm.sk.

Uzávierka prihlášok bude **31. augusta 2016**. Súťaž sa uskutoční 22. októbra 2016 v Stredisku kultúry na Vajnorskej ul. č. 21 v rámci Mesiaca úcty k starším. Radi vás uvidíme!

(soc)

Kolibčania sa bránia d'alšej výstavbe na Brečtanovej ulici

Je smutné, že Koliba, kedysi „zelená“ rezidenčná štvrť Bratislavy, kde stáli výlučne rodinné domy a vilky, sa postupne stáva prehusteným sídliskom. Pekné prostredie priťahuje čoraz viac investičných aktivít, poschodové bytové domy sa tlačia až do samého lesa. Čo vlastne súčasní, ale aj noví obyvatelia tejto štvrte získajú? Kolibčania, ktorí tu žijú, to vedia už dnes. Nenávratne zničené lesné prostredie, upchaté cesty, nedostatok parkovacích miest, problémy s miestom v škole či škôlke.

Na výzvu občianskeho združenia Za lepšiu Kolibu mnohí obyvatelia prišli 31. marca vyjadriť svoj negatívny názor na pripravovanú výstavbu v areáli bývalých filmových ateliérov na Brečtanovej ulici. V prvej etape tu investor plánuje postaviť tri štvorpodlažné bytové domy a jeden polyfunkčný objekt, v druhej a tretej etape ďalšie dva bytové domy a 47 rodinných domov. Aj keď primátor Nesrovnal potvrdil pre projekt súhlasné záväzné stanovisko Hlavného mesta Bratislavy, ktoré podpísal bývalý primátor Ftáčnik, občianske združenie je presvedčené, že projekt nie je v súlade s územným plánom mesta.

Hlavné argumenty proti plánovanej výstavbe možno zhrnúť do siedmich bodov:

- Podľa územného plánu mesta je toto územie klasifikované ako stabilizované

územie, pre ktoré platí: „Ak nový návrh nerešpektuje charakteristické princípy, ktoré reprezentujú existujúcu zástavbu a vnáša do zástavby neprijateľný kontrast resp. neúmerné zaťaženie pozemku, nie je možné takúto stavbu v stabilizovanom území umiestniť.“ Projekt pritom ráta s tým, že po jeho dokončení počet obyvateľov na Kolibe vzrastie takmer o tretinu!

- V územnom pláne mesta je uvedené, že „pre posúdenie investičného zámeru nachádzajúceho sa len v časti funkčnej plochy platia... definície a ukazovatele intenzity využitia územia záväzné pre celú funkčnú plochu. V konkrétnom bloku je možné riešiť návrh zástavby celého bloku s vyjadrením etapizácie zástavby, a to na úrovni riešenia územného plánu zóny, urbanistickej štúdie zóny, resp. dokumentácie pre územné rozhodnutie.“

- Investor nezapočítal súkromnú Rezidenciu Bárdošova do územia už v súčasnosti využitého na funkciu bývania. Keďže na území definovanom územným plánom ako občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu je možné využiť na bývanie maximálne 30 percent z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby, prepočty by jednoducho nevyšli.

- Nezapočítanie vplyvu mnohých už existujúcich a obývaných rezidenčných

projektov na Kolibe do dopravnej štúdie je ďalším nedostatkom predloženej dokumentácie. OZ odhaduje, že do dopravnej štúdie nebolo zahrnutých 234 bytov, nehovoriac o výstavbe ďalších rodinných domov. Všetka doprava využíva a preťažuje jediný hlavný ťah na Kolibu.

- Len v samotnej prvej etape sa počíta s výrubom 154 stromov, pritom objekt číslo dva má vzniknúť v ochrannom 50-metrovom pásme lesa. Po mohutných výruboch v roku 2013 tak Koliba príde o ďalšiu zeleň, a to výrub v ďalších fázach ešte nie sú vyčíslené!

- Vznikajú obavy, či investor zabezpečí dostatok parkovacích miest pre všetkých nových obyvateľov i návštevníkov, či budú stačiť kapacity zásobovania pitnou vodou a kanalizácie pre súčasných i nových obyvateľov. Existuje dôvodné podozrenie, že stačiť nebudú.

- Novou výstavbou terajší obyvatelia Koliby nič nezískajú, naopak, o mnohé prídu. V projekte nie je zohľadnená ani len požiadavka na nové detské ihrisko zo strany našej mestskej časti! Pokojnú vilovú štvrť obkľúčia hradby bytoviek nielen zdola, ohromnou výstavbou by dostala zásah priamo do srdca!

Spoločnosť J&T namiesto vyjadrenia sa k legitímnym pripomienkam obyvateľov spochybňuje ich právo vyjadriť sa k tomuto projektu. Členovia OZ Za lepšiu Kolibu však veria, že sa podarí výstavbe zabrániť, ak starosta Nového Mesta Rudolf Kusý využije všetky svoje zákonné možnosti na nevydanie územného rozhodnutia.

*Martin Vlačíky,
poslanec MZ Bratislava – Nové Mesto*

Na Bielom kríži rozhodujú o prioritách

Občianske združenie Biely kríž má za sebou dlhú históriu a v Novom Meste patrí k najaktívnejším. Spoločné problémy, či už spojené so „zahusťovacou“ výstavbou alebo so situáciou okolo pozemkov vo vlastníctve súkromných majiteľov, stmelili ľudí pri hľadaní ich riešenia. V stredu 17. marca sa členovia OZ stretli na výročnej schôdzi, aby si vymenili informácie a diskutovali o ďalších plánoch so starostom Rudolfom Kusým i miestnymi poslancami Stanislavom Winklerom, Andrejom Árvom a Richardom Mikulcom.

Predsiedníčka združenia Mgr. Ľubica Križanová v úvode stretnutia predstavila realizované projekty a informovala členov o hospodárení v minulom roku. Pozornosť členov sa sústreďuje najmä na pripravovaný územný plán zóny, problematiku parkovania a dopravy, ale aj na výsadbu stromov a starostlivosť o miestnu zeleň.

O tom, aká je situácia s plánovanou výstavbou, poskytol bližšie informácie starosta Rudolf Kusý. Dva pripravované projekty prešli niekoľkoročným vývojom a po náročných rokovaniach obaja investori pristúpili na zníženie počtu podlaží, v jednom prípade aj na zníženie

počtu bytových domov. Výsledkom rokovaní je aj realizácia vyvolaných investícií súvisiacich predovšetkým s vybudovaním a opravou ciest.

Pozemky na Bielom kríži vlastní spoločnosť Istrochem Reality, a.s., a dosiaľ nebolo možné investovať do ich zhodnotenia zo strany mestskej časti. Po štyroch rokoch rokovaní sa situácia zmenila – podarilo sa dosiahnuť dohodu o zverení pozemkov do správy Nového Mesta. Dnes je otázkou stanovenie priorit. Aj keď sa pôvodne uvažovalo najmä o revitalizácii parčíka a vnútroblokových priestorov, z mnohých úst zaznieva pripomienka, že dôležitejšie je opraviť a v niektorých prípadoch aj rozšíriť cesty a zlepšiť možnosti parkovania. Vzhľadom na to, že ide o dlhodobé a investične náročné úlohy, navrhol starosta v prvej fáze vypracovať dopravnú štúdiu, ktorá by ukázala možnosti riešenia statickej aj dynamickej dopravy na sídlisku. V nadchádzajúcich mesiacoch sa mestská časť postará o opravu výtčkov, aby sa situácia zlepšila aspoň čiastočne.

O možnostiach vytvorenia uzavretých kontajnerových stojísk a optimálnom spôsobe ich financovania informoval účastníkov miestny poslanec Andrej

Árva. Poukázal na to, že správy desiatich bytových domov na Bielom kríži by tu mali spolupracovať, aby vybrali najvhodnejšie miesta, zvolili jednotný dizajn, a zároveň postupovali ekonomicky. Mestská časť poskytuje na vybudovanie stojísk príspevok do výšky 1000 eur, zvyšné náklady uhrádzajú z vlastných prostriedkov samosprávy. Kryté a uzamykateľné stojiská prispievajú k poriadku a neoprávneným osobám bránia odkladať odpad na spoločných miestach obyvateľov bytoviek.

Text a snímka Jana Škutková

„Všemocná“ stavebná uzávera

Používanie slovného spojenia „stavebná uzávera“ ma v súčasnosti prekvapuje stále viac a viac. Stalo sa bežnou súčasťou slovníka obyvateľov diskutujúcich na stretnutiach s poslancami či na prezentáciách investorských a developerských projektov. Neraz ho vo svojich vyjadreniach používajú i komunálni politici. Na ostatnom zasadnutí miestneho zastupiteľstva sa vo viacerých významoch a rovinách stalo dokonca jedným z hlavných bodov uznesenia, ktoré sme my, poslanci, jednomyselne schválili. Vieme však, používajúc toto slovné spojenie, o čom hovoríme? Nedevalvujeme jeho zmysel a význam prázdny rečami a nespítniteľnými sľubmi?

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) § 39a ods. 1 sa rozhodnutím o stavebnej uzávere vymedzuje územie, v ktorom sa dočasne zakazuje alebo obmedzuje stavebná činnosť, najmä ak by mohla sťažiť alebo znemožniť budúce využívanie územia alebo jeho organizáciu podľa pripravovaného územného plánu. Z uvedenej citácie vyplýva, že stavebná uzávera neslúži a ani nemôže slúžiť na zastavenie prípravy investičných zámerov na území

ani na znemožnenie novej výstavby či nového rozvoja územia. Vyhlásená stavebná uzávera má za cieľ stabilizovať súčasný stav iba na nevyhnutne potrebný čas (§ 39 ods. 2 stavebného zákona), t. j. dovtedy, pokiaľ sa pre toto územie spracuje, prerokuje a schváli územný plán. To znamená, pokiaľ sa stanovia a schvália jasné pravidlá, regulatívy ďalšieho rozvoja územia, ktorého výhľadová podoba by mala byť stanovená vo schválenom územnom pláne. Stavebný zákon však veľmi striktnie vymedzuje čas platnosti územného rozhodnutia o stavebnej uzávere, ktorý ani po jeho predĺžení nesmie presiahnuť 5 rokov odo dňa, keď územné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť (§ 40 ods. 3 stavebného zákona). Stavebná uzávera teda nie je nástrojom boja proti výstavbe či proti stavebníkom. A, samozrejme, stavebnou uzáverou nemožno zakázať ani obmedziť vykonávanie udržiavacích prác (§ 39d ods. 3 stavebného zákona).

Územné konanie s cieľom vydať rozhodnutie o stavebnej uzávere sa začína na písomný návrh účastníka, na podnet stavebného úradu alebo iného orgánu štátnej správy (§ 35 ods. 1 stavebného zákona). Z uvedeného vyplýva, že stavebnú

uzáveru nemôže vyhlásiť ani miestne zastupiteľstvo, ani starosta, ani miestny úrad – rozhodnutie o stavebnej uzávere môže vydať jedine stavebný úrad. Miestny úrad však môže iniciovať začatie takéhoto územného konania. Stavebný úrad oznámi začatie územného konania dotknutým orgánom a všetkým známym účastníkom... Súčasne upozorní účastníkov, že svoje námietky a pripomienky môžu uplatniť... (§ 36 ods. 1 stavebného zákona). To znamená, že k návrhu na vydanie rozhodnutia o stavebnej uzávere sa môžu vyjadriť a uplatniť svoje námietky a pripomienky všetci vlastníci pozemkov a nehnuteľností na záujmovom území. Nik by sa nemal vynechať a každý môže, dokonca by mal využiť toto svoje zákonné právo.

Na záver ešte jeden citát zo stavebného zákona (§ 39d ods. 4): Ak pominuli dôvody, pre ktoré bolo vydané rozhodnutie o stavebnej uzávere, alebo to isté územie rieši schválený územný plán zóny, stavebný úrad zruší rozhodnutie... To znamená, že kompetencia vydať aj zrušiť rozhodnutie o stavebnej uzávere prináleží len a len stavebnému úradu.

*Ing. arch. Peter Vaškovič,
poslanec miestneho zastupiteľstva*

Poznáme najlepšie projekty a zadania roku 2016

Participatívny rozpočet
Nové Mesto v našich rukách

Už od júna 2015 pracovala Kancelária pre participáciu verejnosti na príprave ďalšieho ročníka. Výzvy, dotazníky, verejné stretnutia a diskusie, individuálne návštevy, komunikácia s oddeleniami úradu, prípravné konzultácie predstavovali desiatky hodín práce, kým bolo možné pustiť sa do rozhodovacieho procesu.

Postupne sa kryštalizovali návrhy na občianske projekty do 5000 eur, ktoré v prípade úspechu realizujú sami predkladatelia. Do finálnej skupiny uchádzajúcej sa o priazeň Novomešťanov sa dostalo 18 inšpiratívnych projektov. Možno ich rozdeliť na sociálne a vzdelávacie projekty, komunitné projekty a projekty týkajúce sa verejných priestorov.

Zadania sú v participatívnom rozpočte návrhy investícií, ktoré sa šplhajú do výšky niekoľkých desiat tisíc eur. Reagujú na desiatky podnetov, ktoré zaznamenala Kancelária pre participáciu v priebehu roka a ich realizáciu zabezpečuje mestská časť v spolupráci s predkladateľmi.

V Stredisku kultúry na Vajnorskej sa 11. februára uskutočnila verejná prezentácia zadaní a projektov 2016. Projekty boli predstavené formou videa (online na <http://pr.banm.sk/liferay/projekty-2016>), zadania prezentovali ich predkladatelia osobne. Samozrejmosťou bol priestor na diskusiu občanov s predkladateľmi.

Výber najlepších projektov predstavuje komplexný proces, ktorý prebieha na niekoľkých stupňoch. Celkové poradie projektov určili výsledky verejného zvažovania, fyzického hlasovania a online hlasovania. Na realizáciu projektov participatívneho rozpočtu je vyčlenená suma 40 000 eur, v rámci nej sa môže realizovať prvých 11 projektov. V prípade odstúpenia niektorého z účastníkov alebo uvoľnenia ďalších financií sa môžu realizovať aj ďalšie projekty.

Ktoré projekty uspeli?

1. Cyklodielná

Komunitnú cyklodielnu v blízkosti knižnice na Pionierskej otvorili autori projektu v marci 2015. Odpracovali tu viac ako 400 dobrovoľníckych hodín a pomohli opraviť 130 bicyklov. Fungovanie dielne chcú v tomto roku nielen udržať, ale aj roz-

šíriť jej služby o servis lyží, bežiek a snowboardov, požičovňu náradia či tvorivé dielne pre deti.

2. Oprava verejného osvetlenia parčíka Kominárska - Šancová

Osvetlenie v parčíku vo vnútrobloku Kominárska - Šancová je momentálne nefunkčné a nepodarilo sa zatiaľ žiadnym spôsobom zabezpečiť jeho opravu. Po kontaktovaní vybranej odbornej firmy chce autor projektu zabezpečiť opravu poškodeného kábla k svietidlám.

3. Prevencia sociálnej izolácie osamelých starších ľudí pravidelnými kontaktmi (3)

Tretie úspešné pokračovanie projektu svedčí o tom, že ho občania považujú za potrebný. Jeho cieľom je prispieť ku skvalitneniu života osamelých starších ľudí pravidelnými telefonickými rozhovormi. Ambíciou predkladateľov je postupné zapájanie dobrovoľníkov do aktivít požadovaných klientmi.

4. Komunitné a informačné centrum Koliba

Členovia OZ Za lepšiu Kolibu by vo voľných priestoroch budovy na Jeséniovej ulici chceli vytvoriť komunitné centrum pre miestnych obyvateľov.

5. Zvedavé deti

Rodinné centrum Kramárik chce vo svojich priestoroch vytvoriť tréningové centrum v duchu Montessori pedagogiky a poskytovať odborné školenia rodičom, ale aj pedagógom materských škôl. Zvedavosť, túžba skúmať a objavovať je deťom prirodzená, treba im len ponúknuť správne podnety a pripravené prostredie, v ktorom sa môžu naplno rozvíjať.

6. Vizualizácia revitalizácie ihriska Skalka

Cieľom projektu je vytvorenie projektovej dokumentácie na konečnú rekonštrukciu ihriska Skalka. Ihrisko s celkovou výmerou 1162 m² sa nachádza na rohu Hlavnej a Husovej ulice na Kolibe. Zariadenia spreď viac než tridsiatich rokov už nespĺňajú normy ani bezpečnostné predpisy. Autori návrhu žiadajú o finančné prostriedky na prípravu projektovej dokumentácie na rekonštrukciu ihriska, aby mohli v budúcnosti iniciovať jeho revitalizáciu.

7. Mladá zóna Koliba

Vytvorenie ideovej a vizuálnej štúdie o možnostiach využitia školských a novomestských priestorov a pozemkov na voľnočasové aktivity predškolskej a školskej mládeže žijúcej na Kolibe.

8. Aktívny Kramárčan

Projekt sa zameriava na vytváranie príležitostí na priateľské stretávanie sa obyvateľov na Kramároch prostredníctvom organizovania spoločenských akcií. Plánuje organizovať príležitostné popoludnia vedomostných a spoločenských hier pre dospelých v Dome kultúry, jednodňové športové turnaje či stretnutia v lesoch nad Kramármi.

9. Ihrisko pre všetkých v parčíku Americká - Račianska

Cieľom projektu je skultúrniť vnútroblok Americká - Račianska umiestnením troch zariadení na cvičenie.

10. Vzdelávací a osvetový systém dopravnej výchovy

Projekt má ambíciu umiestniť 12 informačných obrazových tabúl s nápaditou pointou na vybrané ulice Nového Mesta, aby sa zvýšila vzájomná ohľaduplnosť účastníkov premávky.

11. Spolu pre komunitu

Cieľom projektu je spolu s ľuďmi bez domova zrevitalizovať verejné priestranstvá v troch susediacich štvrtiach Ľudová štvrť, Zátíšie a Hostinského sídlisko. Autori projektu sa usilujú o nadviazanie pozitívnych väzieb a vytváranie premostení medzi komunitou ľudí bez prístrešia a majoritnou časťou obyvateľstva tejto oblasti.

PORADIE	NÁZOV PROJEKTU	PREDKLADATEL/KA PROJEKTU	ROZPOČET PROJEKTU EUR
1	CYKLODIELŇA 2016	Andrej Dumbala	2565
2	OPRAVA OSVETLENIA VNÚTROBLOKU - PARČÍKU KOMINÁRSKA - ŠANCOVÁ	Fedor Kuzma	384
3	PREVENČIA SOCIÁLNEJ ISOLÁCIE OSAMELÝCH STARŠÍCH ĽUDÍ III	Marta Hrebičková	3280
4	KOMUNITNÉ CENTRUM KOLIBA	Renáta Šmilňáková	5000
5	ZVEDAVÉ DETI, RC KRAMÁRIK	Lucia Gregorová	5000
6	VIZUALIZÁCIA REVITALIZÁCIE IHRISKA SKALKA	Mariana Bohnová	4100
7	MLADÁ ZÓNA KOLIBA	Dana Baláž, Ľudmila Saudreau	5000
8	AKTÍVNY KRAMÁRČAN	Andrea Ostrihoňová	3160
9	IHRISKO PRE KAŽDÉHO - OPRAVA A ÚPRAVA PARČÍKA AMERICKÁ-RAČIANSKA	Natália Gyarmatová, Igor Šarlina	5000
10	BUNKA PRE SÚČASNÚ KULTÚRU (autori projektu z procesu odstúpili)	Tomáš Novák, Daniel Dida	4990
11	VZDELÁVACÍ A OSVETOVÝ SYSTÉM DOPRAVNEJ VÝCHOVY	Jaroslav Longauer	2728
12	SPOLU PRE KOMUNITU	Martina Pisárová	4955
13	OPRAVA VNÚTORNÉHO BLOKU - VCHOD ROBOTNÍČKA 12 - PLZENSÁ 9	Jolana Zvarová	1900
14	REVITALIZÁCIA PREDZÁHRADIEK NA RAČIANSKEJ ULICI	Beata Randusová	1790
15	ZAÚJÍMA NÁS HLAS MLADÝCH	Peter Kulifaj	800
16	REŠPEKT PRE NOVÉ MESTO	Ivan Vyskočil	5000
17	SPLAV DUNAJCA A POPRADU PRE RODINY S DEŤMI	Ivan Palovčík	2075
18	SPLAV DUNAJCA PRE ZŠ	Michal Borsody	3125

Aké zadania zaznamenali najväčší ohlas?

V priebehu februára a marca určila verejnosť hlasovaním, v akých oblastiach považuje investície za najpotrebnejšie. Celková suma vyčlenená na zadania je 210 000 eur. Keďže zatiaľ nie je definitívne stanovený spôsob a rozsah ich realizácie, výsledky sú len orientačné, bližšie informácie prinesieme v niektorom z budúcich čísel.

Úlohou Kancelárie pre participáciu je vťahovať verejnosť do realizácie projektov a zadaní. Ide o témy, ktoré Novomešťania vnímajú ako páľčivé. Vzájomná spolupráca by mala ich riešenie skvalitňovať a demokratizovať.

Zaujímavou a praktickou novinkou je napríklad súčasť zadania Opravy chodníkov. Vznikla tu internetová databáza, kde môžete pridávať fotografie problematických chodníkov a spoločne rozhodovať o ich opravách. <http://pr.banm.sk/liferay/oprava-chodnikov-2016>

Lukáš Bulko, snímky Jana Plevová

VÝSLEDNÉ PORADIE ZADANÍ		Výsledok verejného hlasovania	Rozpočet na základe výsledkov hlasovania
PORADIE	NÁZOV ZADANIA	FINÁLNY SÚČET 100 %	Suma EUR
1	ZELEŇ – STAROSTLIVOSŤ A VÝSADBA	20,1450018	42304,50378
2	OPRAVA CHODNÍKOV	18,3867488	38612,17248
3	CYKLISTIKA – CYKLOTRASY A CELKOVÁ PODPORA	15,0548792	31615,24632
4	ĽUDIA BEZ DOMOVA	11,7971082	24773,92722
5	PREDCHÁDZANIE VZNIKU KOMUNÁLNYCH ODPADOV A BRKO	11,3387659	23811,40839
6	ZARIADENIE OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY	11,0470368	23198,77728
7	TRANSPARENTNÁ SAMOSPRÁVA	7,5815304	15921,21384
8	VNÚTROBLOKY	4,648929	9762,7509

Vitajte medzi nami!

Predpoludnie predposledného marcového dňa v Stredisku kultúry na Vajnorskej patrilo opäť najmladším Novomešťanom. Rodičia so svojimi ratoľstami sa tu zišli so

zástupcami mestskej časti, aby slávnostne privítali 78 drobčiek. Prevahu mali tentoraz dievčatá, ktorých bolo 44. Keďže v januári to bolo presne naopak, tohtoročné skóre sa takmer dokonale vyrovnalo – od začiatku roka 2016 pribudlo medzi nás 81 mládenčiek a 82 malých slečien.

Dobré zdravie, rodičovská láska, šťastie a spokojnosť – také boli úprimné želania, ktoré zazneli v prejavoch starostu Rudolfa Kusého aj vedúcej sociálneho oddelenia Ivety Marčíkovej. „Plná sála na takomto podujatí je dobrým znamením, že mestská časť sa bude rozvíjať a rásť,“ prihovril sa prítomným hosťom starosta. „Chce-

me vám v začiatkoch pomôcť finančným darčekom vo výške 200 eur, aby ste ľahšie zaobstarali všetko potrebné.“ Pri osobnej gratulácii odovzdal mamičkám ružičku a oteckom hrkálku a podbradník, ktoré sa pri malých deťoch jednoducho vždy zídu.

Mamičky, ktoré som oslovila, tvrdili, že ich detičky sú hotoví anjelici. Vraj dobre spia aj papkajú, no najradšej sa pestujú. A tak som Dominikovi, Ele a Lukáškov, a zároveň ich mamičkám popriala, aby si krásne prvé spoločné týždne užili čo najprijemnejšie.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Do Polusu miera vláčiky, aké na staniciach nenájdete

Do detailov prepracované modely vláčikov miera plnou parou vpred rovno do Polusu! Pozrite si zblízka rušne i vozne od výmyslu sveta a okúste atmosféru cestovania v minulých dobách.

Polus City Center v spolupráci s Klubom železničných modelárov Bratislava, ktorý práve tento rok oslavuje svoje 50. výročie, zorganizoval pre modelárskych nadšencov všetkých vekových kategórií netradičnú zážitkovú výstavu. Počas mája sa prvé poschodie na Madison Avenue premení na provizórnu železničnú trať. Pripravte sa, že tu bude rušno ako na ozajstnej vlakovej stanici – hlavne počas víkendov, keď sa v Rotunde Polusu roztočia vlakové kolesá a modely sa vydajú po dráhe.

Okrem obdivovania vystavených vláčikov a historických železničiar-ských uniforiem si môžete počas májových víkendov postaviť vlastný papierový model alebo zložiť vláčikové puzzle. A ak sa vám stane, že priamo na mieste prepadnete modelárskemu koníčku, zruční členovia Klubu železničných modelárov Bratislava vám ochotne poradia so všetkým, čo začínajúci modelár potrebuje vedieť. Chcelo by to ešte fotku na pamiatku? Polus myslel aj na to. Mobilné fotoštúdio s originálnou fotostenou a rekvizity v podobe železničiar-ského saka, čiapky a „placačky“ z vás za okamih spravia vlakového výpravcu. Fotoštúdio bude k dispozícii každú májovú sobotu v Rotunde Polusu.

Na veľké vláčikové finále sa môžete tešiť v sobotu 28. mája,

kedy zároveň prebehne aj oslava MDD s pestrým programom pre deti a vyhodnotením súťaže o 2x celodenný výlet tematickým vláčikom pre celú rodinu. Viac informácií o výstave nájdete na www.polus.sk a info o súťaži na www.facebook.com/poluscitycenter.

Knižnica pomáha učiteľom

Učitelia slovenského jazyka, dejepisu a etiky z novomestských škôl, ktorí sú zároveň metodikmi týchto predmetov, sa 18. marca stretli v knižnici na Pionierskej. Priviedli so sebou skupiny žiakov druhého stupňa, aby si spolu s nimi pozreli ukážkovú hodinu venovanú antickej a slovanskej mytológii. Vedúca knižnice Jana Vozníková pre nich pripravila zaujímavé interaktívne pásmo, ktoré zahŕňalo nielen čítanie ukážok, prezentáciu starých gréckych a rímskych božstiev i bájných bytostí, ale aj oveľa menej známe poznatky o viere a mágii starých Slovanov, ktorých život bol úzko spätý s prírodou.

Mnohí žiaci si po prvýkrát uvedomili, od-

kiaľ pochádzajú niektoré bežne používané výrazy. Dostali vysvetlenie, čo je to Achilova päta, danajský dar, gordický uzol, či ako sa do nášho jazyka dostalo slovo chaos. O slovanských božstvách, ako boli Svarog, Stribog, Runa či Lada, dnes vieme pomenej, zachovala sa nám však spomienka na Perúna či vládkyňu zimy Morenu. V závere si žiaci overili získané vedomosti súťažou a niektorí iste radi siahnu aj po doplnujúcej literatúre, o ktorej sa tu dozvedeli. „Podobná hodina je pre nás veľmi inšpiratívna, spestruje bežné vyučovanie a učiteľom rozširuje škálu metodických postupov,“ vyjadrila spokojnosť Mgr. Soňa Mikličová, učiteľka dejepisu zo školy na Odborárskej

ulici. „Knižnica ponúka učiteľom témy, z ktorých si môžu vybrať a my im pripravíme ukážkovú hodinu. Ak je záujem, vytvoríme aj program na mieru. Máme totiž dostupnú podstatne širšiu škálu informácií než bežné školy,“ doplnila Mgr. Vozníková.

Text a snímka Jana Škutková

Malí čitatelia zažili čarodejnícku noc

Na pamiatku veľkého dánskeho rozprávkara organizujú slovenské knižnice pre svojich najmladších

členov Noc s Andersenom. Zaujímavá tradícia má pôvod v Českej republike, kde v roku 2000 v detskom oddelení Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherskom Hradišti prenocovalo 25 detí. V nasledujúcich rokoch sa pridali knižnice v Poľsku, na Slovensku, v Rakúsku, Slovinsku a Nemecku.

Knižnica Bratislava - Nové Mesto má za sebou už osem ročníkov. V noci z prvého na druhého apríla sa tu zišlo devätnásť školákov, a nebol to veru len taký obyčajný nocľah! Rozprávky, príbehy a hry sa striedali s vystúpením kúzelníka Ivana, obľúbeným filmom i veselými súťažami.

Tohto roku sa všetci preniesli do sveta Harryho Pottera a stali sa žiakmi Rokfortskej strednej čarodejníckej školy. Nechýbal múdry klobúk, ktorý ich

spravodlivo rozdelil medzi fakulty, nechýbali kúzelné prúťky, pavučiny na stenách, ba ani čarodejnícky sliz, ktorý tunajším žiakom napodiv zachutil. Pracovníci knižnice dobre vedia, čo majú deväťdesaťroční šarvanci najradšej. Chcú sa smiať, ale aj trochu báť, majú radi napínavé príbehy a zaujíma ich všetko nevšedné. Rozprávanie pani Janky Vozníkovej o mágii počúvali so zatieneným dychom. A keď prišlo na skutočný príbeh J. K. Rowlingovej, poznali ho dopodrobna, rovnako ako sedem dielov čarodejníckeho románu. Nejednen z nich sníva o tom, že raz napíše podobne úspešnú knihu a stane sa slávnym spisovateľom. Prečo nie? Ak si uchovajú kúsok z fantázie, akou oplývajú dnes, možno sa to niektorému z nich podarí.

Text a snímka Jana Škutková

Olompijský filmový festival u smetiarov

„Človek je zodpovedný nielen za to, čo robí, ale aj za to, čo nerobí, a mal by.“ Lao 'c

Slová veľkého čínskeho mysliteľa, vyslovené pred viac ako dvomi tisícročiami, oslovili organizátorov Olompijského filmového festivalu. Spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu (OLO, a. s.) ho v spolupráci s MFF Ekotopfilm organizovala už po štvrtýkrát. Snaží sa vzdelávať najmladších obyvateľov Bratislavy a ich prostredníctvom pripomenúť aj dospelým, že triedenie nie je voľba, ale zákonom stanovená povinnosť.

Program festivalu bol predovšetkým o ľuďoch, o ich vzťahu k prírode aj k sebe samým, o odpade a jeho recyklácii, o tom, čo v živote naozaj potrebujeme. Upozornil deti, že snaha zmeniť svet nestačí, človek musí prebrať zodpovednosť za to, čo robí i nerobí, a predovšetkým

musí začať od seba. Príbehy úžasných ľudí v zaujímavých dokumentárnych filmoch, fotografie, besedy a odpovede na zvedavé otázky zaplnili deťom skladačku ešte neobjavených pohľadov na svet.

Pozvanie na podujatie prijali členovia Olompijského výboru, moderátorka Adela Banášová, cestovateľ Pavel Feller, riaditeľ MFF Ekotopfilm Peter Lím, odborníci z odpadového hospodárstva, generálny riaditeľ OLO Branislav Cimerman, riaditeľ spoločnosti NATUR-PACK Michal Sebiň a prezident APOH Peter Krasnec.

Ak netradičné formy vzdelávania pomôžu deťom odniesť si aspoň jednu myšlienku, ktorú posunú ďalej, tak festival splnil svoj cieľ. Nestačí len rozprávať,

deti sa musia dotknúť, spolupodieľať, zažiť, cítiť zodpovednosť a spolupatričnosť. Potom si osvoja i takú obyčajnú tému, ktorá niekedy môže byť „cool“.

Karin Zvalová, snímka OLO

Aby deti nezabudli na staré zvyky

Vyháňanie zimy a víťanie jari patrilo u našich predkov k dôležitým rituálom. Veď začiatok poľnohospodárskej sezóny a príprava všetkého, čo malo zabezpečiť novú úrodu, malo pre ľudí mimoriadny význam. Odrážali to piesne, tance, scénky i tradičné symboly – nečudo, že folklórne súbory starostlivo uchovávajú nádherné tradície dodnes. Stredisko kultúry na Vajnorskej sa 16. marca zaplnilo školákmi, ktorí sa už nemôžu dočkať teplejších jarných dní a vychádzok do prírody. Dievčatá zo škôl na Českej, Za kasárňou a Riazanskej priniesli pekne vyzdobené „letecká“ aj neodmysliteľnú Morenu či Kiselicu, ako slamenej bábke znázorňujúcej vládu zimy hovorili v oblasti Vajnor. Odborníčka i milovníčka folklóru pani Judita Dózsová pripravila zaujímavé zvykoslavné pásmo, porozprávala deťom o pofašiangovom období, o pomenovaniach nedeľ do Veľkej noci i o tradíciách, ktoré sa dodržiavali. Ako to vyzeralo naozaj, predviedol folklórny

súbor Dolina. Po programe plnom veselých piesní a tanečných kreácií v nádherných krojoch sa sprievod nesúci Kiselicu odobral na Kuchajdu. Tu sa s ňou dievčatá rozlúčili tradičnými veršíkmi, vyzliekli ju z kroja a takúto „odzdobenú“ hodili do jazera.

Teraz už nič nebráni tomu, aby do Nového Mesta prišla jar!

*Jana Škutková
Snímky Jana Plevová*

Míla pre mamu

Organizuje: **únia materských centier**

7. mája 2016

Ústup voľný v programe: **SLUK**
moderuje: **Adam Zavřel**
jazero Kuchajda, Bratislava

Generálny partner:

Hlavný partner:

Oficiálny nápoj podujatia:

Mediálni partneri:

Partneri:

www.materskecentra.sk

V tržnici opäť ožili tradície

Posledný víkend pred Veľkou nocou zaplnili tržnicu na Trnavskom mýte sviatočné dobroty i tradičné dekorácie. Mestská časť Bratislava – Nové Mesto tu v spoluprá-

ci s členkami denných centier seniorov zo Športovej, Stromovej a Račianskej ulice aj s prizvanými ľudovými umelcami usporiadala druhý ročník Veľkonočných trhov. Na vyzdobených stoloch sa objavili čokoládové, ovocné či tvarohové koláčiky, ale aj trpezlivými rukami vytvorené bábiky zo šúpolia, rôznymi technikami vyzdobené kraslice a košíčky. „Zdobenie vajíčok voskovou batikou ma naučila mama, je to technika typická pre rusínsku obec Habura, odkiaľ pochádza. Používajú sa pri nej konáriky alebo ceruzky, do ktorých sa zapichnú špendlíky s rôznou veľkosťou hlavičky,“ vysvetľuje usmiata Beátka Bergerová a aby som nestratila trpezlivosť, ponúka ma výbornými maminými koláčmi. Svoju hobby sa venuje vo chvíľach oddychu a jeho tajomstvá už neraz vysvetľovala aj novomestským školákom.

Aká by to bola Veľká noc, keby sa v dome neozvalo zasvišťanie korbáča? Ako ho z ôsmich prútov poriadne upliesť, ochotne učil záujemcov pán Ondrej Demáček, ktorý svojho času plietol šibáky aj pre ÚLUV.

„V niektorých rokoch som uplietol až do 400 kusov,“ spomína s úsmevom, „dnes už niet dosť vhodného materiálu.“ Po prútie si chodí väčšinou k Dunaju, ale najlepšie prútie vraj pestujú v moravskej dedinke Morkovice, odkiaľ ho exportujú do okolitých krajín.

Hudobná skupina FELICITY'S spríjemnila sobotňajšie dopoludnie predajcom aj nakupujúcim, a tak zo stolov čoskoro zmizli pripravené pochúťky i veľkonočné ozdoby, ktorými zákazníci najbližší týždeň zdobili svoje domácnosti.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Máte chuť na „ozajstné“ mäso?

Očakávania slovenských spotrebiteľov sa v posledných rokoch výrazne zmenili. Uvedomili sme si, že potraviny, ktoré sa vozia tisíce kilometrov, neraz z iného kontinentu, nemôžu byť najčerstvejšie ani najkvalitnejšie. Zdanlivo výhodná cena mäsa vo veľkých obchodných reťazcoch spravidla zahŕňa náklady na prepravu, skladovanie, chladenie, predĺženie trvanlivosti chemickými prípravkami... ale aká je potom jeho skutočná kvalita?

Keď ide o čerstvosť, nerobíme kompromisy

V spoločnosti YEME veríme, že východiskom zo začarovaného kruhu je návrat k lokálnej produkcii. Odbúrali sme spracovateľský medzičlánok a skrátili čas prepravy z dní na hodiny. Strávili sme mesiace hľadaním a spoznávaním ľudí, ktorí chovajú zvieratá s láskou a rešpektom v najvhodnejších prirodzených podmienkach. Našli sme ich v okruhu 50 až 150 kilometrov od Bratislavy a k spolupráci sme pozvali len tých najlepších. Z ich fariem prichádza mäso priamo na náš pult, prakticky v deň porážky, len po základnom opracovaní. Keď si z neho pripravíte svoje obľúbené jedlo, rozdiel v chuti spoznáte okamžite!

Najvyššia kvalita za férovú cenu

Kto sa dnes chce stravovať chutne a zdravo, dokáže pochopiť, že kvalita má svoju cenu. Našich dodávateľov netlačíme do najnižšej ceny, ide nám o to, aby dodržiavali najvyššie štandardy produkcie. Etický a férový prístup k farmárom však neznamená automaticky vysokú cenu na pulte. Vďaka tomu, že sme odstránili nepotrebné medzičlánky, zákazníci najdu u nás ceny, ktoré za skutočne hodnotné mäso radi zaplatia.

Otvorenosť v práci aj v komunikácii s vami

Zvolili sme presklený koncept predajne, pretože otvorenosť považujeme za dôležitú v práci aj v komunikácii s našimi zákazníkmi. Kým si pri pulte vyberáte mäso či údenárske výrobky, v pozadí vidíte ich

prípravu a spracúvanie. V našich šunkách, párkoch a klobáskach nenájdete glutaman sodný ani iné látky na zvýraznenie arómy. Nepoužívame polyfosfáty ako stabilizátory viažuce vodu. V našich mäsových výrobkoch nenájdete lepkov, preto sa ich nemusí báť ani alergici.

Predsť však varovanie na záver: **Do chuti čerstvého kvalitného mäsa sa ľahko môžete zamilovať! Presvedčte sa sami, že to nebudete ľutovať...**

**YEME: Plnochuťné potraviny,
Tomášikova 46/A, Bratislava
www.yeme.sk**

Koníčkom 95-ročného jubilanta je práca v záhrade

Najstarší novomestskí jubilanti sa 30. marca stretli v Stredisku kultúry. Mestská časť pre nich pripravila koncert s hitmi Karola Duchoňa, príjemné posedenie s občerstvením a darček na pamiatku.

„Zdá sa mi, že na Slovensku rozprávka o troch grošoch celkom neplatí, pretože naša najstaršia generácia pomáha deťom, neraz i vnúčatám v oveľa väčšej miere. Vážim si vašu aktivitu i prácu v kluboch seniorov, mám radosť, že vám dnes môžem zaželať veľa šťastia a pripíť na zdravie,“ prihovoril sa oslávencom starosta Kusý. Osobitne pozdravil niekoľko

hostí, ktorých vek presiahol úctyhodnú deväťdesiatku.

Najstarším prítomným jubilantom bol 95-ročný pán Štefan Tertol, preto dostal osobitný darček vo forme torty a kytice. Prišiel bez problémov sám, fyzickú i duševnú kondíciu mu možno len závidieť. *„Aj včera som pracoval v záhrade, ťažkej práci sa dodnes nevyhýbam,“* povedal. Zaspomínal si na smutné i pekné udalosti svojho dlhého života. V druhej svetovej vojne bojoval ako letec a v roku 1938 ho zostrelili pri Náchode. Podrobili ho krutému výsluchu na gestape, pri ktorom prišiel o zuby. Nestratil

však životný optimizmus, stále sa zaujíma o život okolo seba a snaží sa pomôcť všade, kde je to v jeho silách.

Text a snímka Jana Škutková

Návšteva v Zlatom daždi

Keď medzi seniorov zavítajú deti z materskej školy, rozžiari sa každý klub radosťou. Veď väčšina členov má vnúčence podstatne staršie a s úplne najmladšou generáciou sa nestretáva príliš často. 14. marca prišli škôlkari z Teplíckej zarecitovať a zaspievať „tetám“ z denného centra seniorov Zlatý dažď, ktoré si oslavu Medzinárodného dňa žien odložili na trochu

neskorší termín. A keďže Veľká noc bola v tom čase pred dvermi, spoločne vyzdobili denné centrum veľkonočnými vajčkami a pripomenuli si ľudové zvyky.

K víťaným návštevníkom sa pridali aj členovia miestneho zastupiteľstva, aby ženám vyjadrili úctu a pekné veľkonočné sviatky popriali všetkým členom klubu.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Pestrý program v dennom centre na Športovej

Jarné mesiace ponúkajú viacero možností na prebudenie sa zo zimného spánku. Dlhé rozhovory v našom centre vedú najmä záhradkári, domáce panie znepokojuje zimná sivá na sklách okien, milovníci vyhádzok hovoria o zelenajúcej sa Kolibe.

Kto nás navštívil pred sviatkami jari, mohol si prezrieť veľkonočnú výstavku. Jej dominantu tvoril pravý slovenský detský kroj, okolo ktorého sme nainštalovali veľkonočné pohľadnice, kraslice, korbáčiky, zväzky konárikov a kvetov.

Že v našom centre sú schopné kuchárky a cukrárky, dokázala nedávno vydaná kniha Recepty našich babičiek. Osvedčili sa aj na ochutnávke najlepších nátierok. A náš stôl sme zaplnili zákuskami i na veľkonočnej akcii v Tržnici, kde koláčiky išli „na dračku“.

V klubovej miniuniverzite sme v marci privítali mladú členku Spolku slovenských spisovateľov a Klubu autorov a priateľov

literatúry na Záhorí pani Zdenku Lacikovou. Vypočuli sme si zaujímavé rozprávanie o jej ceste k písaniu detskej poézie a o zborníkoch z histórie regiónu Záhoria a Topoľčian. Nadanej autorky sme zaželeli veľa úspechov.

Ďalším „univerzitným“ podujatím bolo popoludné venované učiteľovi národov Jánovi Amosovi Komenskému. 22. marca sme si pripomenuli ťažké životné osudy mimoriadne všestranného pedagóga, jazykovedca, humanistu, prírodovedca, politika. Jeho pozoruhodné diela najmä v pedagogickej oblasti predbehli dobu. Dodnes sú aktuálne myšlienky, že škola má byť miestom ľúbezným, vábiacim oko zvonka i zvnútra, že deti treba učiť systémom od jednoduchého k zložitému, že chyby prvotnej výchovy nás sprevádzajú po celý život, že škola bez disciplíny je ako mlyn bez vody...

O súčasnej situácii v školstve sa v klube

rozprúdila živá debata. Zhodli sme sa, že systém vzdelávania treba prispôsobiť súčasným požiadavkám a učiteľov všemožne podporiť. Ich náročná práca si vyžaduje plné spoločenské aj finančné ocenenie. Ako potvrdzujú slová Komenského: *„Skloniť sa treba k práci, čo dáva ľuďom chlieb. Hlbšie sa však treba skloniť k matkám, čo dali život deťom. Ale najhlbšie k učiteľom, čo z bytosti vychovali človeka, lebo ľahšie je vrch preniesť, rieku zahatať, prinútiť ju proti prúdu tiecť, ako vychovať človeka so srdcom a dušou ľudskou.“*

Naše stretnutie obohatilo vystúpenie nadaných dievčat zo Základnej školy na Českej ulici. Vypočuli sme si ich s láskou, veď seniori a deti mali k sebe vždy blízko.

Alica Šimková, DC seniorov Športová

Poruchy spánku nesmieme podceňovať

Uveriť, že poruchy spánku nepriaznivo vplyvajú na zdravotný stav človeka, nie je asi pre nikoho ťažké. Každý má za sebou skúsenosť s následkami hoci len niekoľkých prebdených nocí. No keď lekár špecialista hovorí v súvislosti s problémami spánku o „globálnej epidémii“ ohrozujúcej zdravie a kvalitu života u takmer polovice svetovej populácie, tvrdíme sa už menej dôverčivo. A predsa – aj u nás sa na poruchy spánku sťažuje lekárom množstvo ľudí – podľa prieskumu asi 45 percent mužov a 35 percent žien. Dôsledkom ťažkého zaspávania a nočného (alebo priskorého) prebúdzania býva potom ranná únava, denná spavosť, dokonca nechcené zaspávanie počas dňa – a to už vonkoncom nemusí byť zanedbateľné, najmä nie v práci a za volantom.

Ľudia oddávna hľadali, ako si s nedisciplinovaným spánkom poradiť. Aj v časoch, keď sa ešte nevedelo, že jeho nedostatok vedie k poruchám imunity či k depresiám. Postupne vymysleli všeličo, čo zaberá – od klasického rántania ovečiek, cez bylinkové odvary, novinky chémie, nahrávky šumenia mora a príbuzných monotónnych zvukov, až po dýchaciu techniku 4-7-8 doktora Weila z Arizony, ktorú dnes vyznávajú v USA – hoci sa v podstate opiera o východnú medicínu. (Nadýchnete sa nosom na 4 sekundy, zadržíte dych na 7 sekúnd, pomaly vydýchnete ústami za 8 sekúnd. Údajne to zmení chémiu vo vašom mozgu, spomalí srdcový tep a tšísi myseľ – väčšina ľudí viac na spánok nepotrebuje.) Aj dobrá detektívka môže byť užitočná – ak je dostatočne napínavá, vymaže z mysle všetky stresujúce

činitele. Pravda, ak je veľmi dobrá, hrozí, že sa čitateľ na spánok jednoducho vykašle...

Závažnejšie než chýbajúci spánok sú spánkové poruchy dýchania, tie predstavujú pre postihnutých skutočne zdravotné riziká. Hlučné chrápanie je pri nich prerušované výpadkami chrápania i dýchania, ktoré niekedy trvajú aj vyše 10 sekúnd. Doc. MUDr. Robert Vyšehradský zo Spánkového laboratória na Klinike pneumológie a fti-zeológie Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského odporúča požiadať v takom prípade svojho praktického lekára o vyšetrenie na jeho pracovisku. „*Ťažké formy tohto typu porúch, ak nie sú liečené, predstavujú vysoké riziko závažných kardiovaskulárnych, endokrínologických a neuropsychických následkov,*“ tvrdí. „*Môžu totiž viesť k vysokému krvnému tlaku a k radu obávaných diagnóz – k cievny mozgovým príhodám, infarktom, cukrovke a pod.*“ Podľa štúdie spracovanej v tomto spánkovom laboratóriu možno predpokladať, že toto nebezpečenstvo sa týka asi 79 000 Slovákov, ktorí trpia klinicky významnými spánkovými poruchami dýchania.

Problematikou spánku sa vo všeobecnosti zaoberajú najmä psychiatri, prípadne neurológovia. Pacientov problém sa zvyčajne rieši dlhodobo a vyžaduje si aj jeho aktívnu účasť na liečení. Všeobecne nízke povedomie o spánkových poruchách mal zvýšiť nedávny Svetový deň spánku, ktorý bol 18. marca 2016. Aby sme ich na vlastnú škodu nepodceňovali.

(vv), snímka Univerzita Komenského

Sezóna na vinici sa môže začať

Vinica a záhradkárské boxy v komunitej záhrade na Pionierskej ulici sú už rozobraté, starí i noví majitelia sa tešia

na jarné práce. V druhej sezóne prideliť organizátori 84 záhradkárskych boxov, z nich 59 získali minuloroční záhradkári či vinári a 25 boxov sa ušlo novým záujemcom. Aj napriek veľkej kapacite novomestskej záhrady zostali niektoré žiadosti nevybavené, pretože záujem prerástol možnosťami. Niektorí hobby-pestovatelia nájdu miesto v práve vznikajúcej záhrade na Karpatskej ulici, tí ostatní sa ešte môžu zapojiť do vinohradníckej práce. Všetkým prajeme chuť do roboty, bohatú úrodu a mnoho veselých zážitkov pri utužovaní susedských vzťahov.

(red), snímka archív redakcie

Stredisko kultúry
Bratislava Nové Mesto
Vajnorská 21

FAJNOVÉ
LETO PRE DETI

Televízny tábor

- návštevy bratislavských aj celoslovenských televízií
- stretnutie so známou osobnosťou
- práca so slovom a textom
- profesionálne fotenie

Darčeky: CD s fotkami, táborový zápisník, podpiskarta s vlastnou fotkou
Termíny: 18.7. - 22.7. 2016, 15.8. - 19.8. 2016
Vek: 7 až 14 rokov
Cena: 90 Eur, deti z MČ BNM 80 Eur

Ponúkame pre firmy a podniky, ktoré majú záujem o program pre deti svojich zamestnancov letné tábory "na kľúč" - môžete si vybrať témy ako aj termíny táborov podľa Vášho výberu.

OLO TAXI odvezie objemný odpad

Neviete, kam so starým nábytkom, ko-bercom, matracmi či ďalším objemným odpadom? Spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu (OLO, a.s.) zavádza novú platenú službu pre občanov Bratislavy s názvom OLO TAXI – mobilný zberný dvor. OLO TAXI odvezie objemný odpad a odpad, ktorý je možné spáliť v spaľovni, napr. starý a čalúnený nábytok, skrine, stoličky, stoly, posteľ, matrace, dvere, drevo, podlahovú krytinu – linoleum, koberce, drevené aj laminátové podlahoviny, periny či textilie. Ponuka nie je určená na odvoz stavebného odpadu, elektrospotrebičov, biologicky rozložiteľného a nebezpečného odpadu. Cena služby je 25 eur s DPH – zahŕňa dopravu, nakládku odpadu vyloženého pred domom, jeho odvoz, vykládku a ekologickú likvidáciu. Novou službou chcú smetiari predchádzať vytváranie čiernych skládok a poskytnúť Bratislavčanom pomoc v súvislosti s odstraňovaním objemného odpadu, ktorý za bežných okolností treba odovzdať na zbernom dvore. Obyvatelia ho často umiestňujú na kontajnerových stojiskách, čím vzniká neporiadok, a ten potom správca nehnuteľnosti povinne musí riešiť dočistením za poplatok. Novú službu si môže objednať každý občan žijúci na území Bratislavy, a to buď mailom na olotaxi@olo.sk, alebo telefonicky na Oddelení služieb zákazníkom, na čísle 02/ 50 110 111. (red)

Aby nám na námestiach bolo príjemne

Vravieva sa, že každá palica má dva konce. Myslela som na to, počúvajúc zahraničných prednášateľov v prvý deň medzinárodného podujatia WhatCity? v Starej tržnici, ktoré nám už istý čas pomáha hľadať vízie nového obrazu mesta a stratégie, ako sa k nim priblížiť. Konkrétne som myslela na to, že aj isté naše zaostávanie v tvorbe novodobého mestského prostredia môže mať svoje výhody – ak ich dokážeme využiť. Na podujatiach tohto typu sa k nám totiž dostanú slovom i obrazom najzaujímavejšie skúsenosti z európskych miest – vrátane výsledkov experimentov a hodnotenia netradičných metód, akými sa pracovalo či ešte pracuje v zahraničí... Slovom, získame šancu využiť, čo dosiahli pokročilejšie spoločenstvá inde – a usporiť tak vlastný čas i prostriedky. Tobôž keď ide o opakované „injekcie skúseností“ odinakaľ...

Tohto roku sa konferencia WhatCity? zamerala na námestia: Aké vlastnosti by malo mať, aby ľudí priťahovalo, prečo sa vlastne na niektorých z nich tak príjemne cítime, že tam túžime tráviť voľný čas? Ukázalo sa, že príklady zo zahraničia boli často námestia príbuzné svojim priestorovým usporiadaním, „kulisami“ i náplňou našim námestiam. Nečudo, že našich odborníkov zaujímalo, ako kde zorganizova-

li proces ich premeny k lepšiemu, najmä ako sa podarilo dosiahnuť súhrn medzi aktivistami, mestom alebo mestskou časťou, developermi a užívateľmi – samými obyvateľmi. Práve tohto roku sprostredkovali zahraniční hostia cenné správy o hodnotách, aké môže vniešť do kolektívneho diela hlas miestnych obyvateľov. Aj o ekonomických modeloch, aké sa osvedčili v mene spolupráce viacerých zložiek smerujúcich ku skvalitneniu verejných mestských priestorov. Prirodzene, že úsilia privátnej sféry, odborníkov a mestských autorít nebývajú vždy v súlade – u nás ani inde. Na to vraj zatiaľ existuje len jeden osvedčený recept: komunikovať, a znovu komunikovať...

Vítaným podnetom odbornej diskusie zo strany domácich sa stali výsledky súťaže na Šafárikovo námestie a Fajnorovo nábrevie pri novom Starom moste (pri ktorej sme už evidovali názory miestnych obyvateľov). Reálne črty vraj oba tieto mestské priestory začnú nadobúdať už na budúci rok. V každom prípade má „Šafko“ rapídne ozelenieť...

Výsledky workshopu z druhého dňa podujatia predložila usporiadateľka primátorovi I. Nesrovnalovi a hlavnej architektke mesta I. Konrad. Zdá sa, že organizátor projektu WhatCity? – OZ Punkt – má jas-

no, čo sa týka rozličných ciest, po ktorých dianie v odborných kruhoch sprostredkúva verejnosti.

A odborníci? „Prirodzene, podujatia tohto typu majú pre prax obrovský význam,“ potvrdila po ukončení prof. Ing. arch. Henrieta Moravčíková. „Treba využiť všetky možnosti, ktoré sa odborníkom na mestské priestory ponúkajú na hovory s verejnosťou, najlepšie neformálne, podložené pre lepšiu predstavu obrazom, vizualizáciou... Má to zmysel, i keby sa to v danej chvíli nezдалo – vráti sa to po čase.“

Viera Vojtková, snímka Jana Plevová

Odstraňovali suché a invázne dreviny

V prvých jarných týždňoch sa Novomešťania na viacerých miestach mestskej časti mohli stretnúť s odstraňovaním drevín.

V marci pracovníci EKO – podniku VPS vykonali výrub inváznych drevín v areáli Kuchajdy. Podľa zákona o ochrane prírody a krajiny sa pri týchto druhoch drevín nevyžaduje súhlas na výrub. Naopak, vlastník, správca alebo užívateľ pozemku je povinný na vlastné náklady ich odstraňovať stanoveným spôsobom a zamedziť ich opätovné šírenie. Invázne dreviny sú cudzokrajné – nepochádzajú zo Slovenska, správajú sa agresívne, vytlačujú pôvodné, domáce dreviny. Ide najmä o druhy ako javorovec jaseňolistý či pajaseň žliazkatý.

Na základe žiadosti Novomestského športového klubu 1922 boli v blízkosti futbalového ihriska odstránené štyri de-

siatky topoľov. Klub predložil znalecký posudok, podľa ktorého stromy ohrozovali zdravie a životy 250 detí, majetok klubu aj automobily parkujúce v blízkosti. Počas správneho konania na mieste sa zistilo, že stromy navrhnuté na výrub sú „preschnuté, s výraznými defektmi, majú viditeľné dutiny v kmeni a množstvo poškodení na kôre, sú náchylné

k zlomu, majú viditeľné známky odumierania kostrových konárov, rozpadajúce sa koruny.“ Mestská časť zároveň uložila klubu povinnosť zabezpečiť náhradnú výsadbu. V prvej etape pribudne 10 dubov letných a 40 hrabov obyčajných. V druhej etape bude vysadených 15 dubov, 40 hrabov, tri cédre atlaské a tri tisy obyčajné.

Povolenie na výrub deviatich drevín pre ich zlý zdravotný stav vydal miestny úrad aj v lokalite Račianskeho mýta, do 30. decembra 2018 bude za ne vysadených 20 náhradných drevín. Na tomto území sa pripravuje revitalizácia priestoru, a preto dôjde k výrubu ďalších drevín a krov. Výrub sa však uskutoční až po nadobudnutí stavebného povolenia a všetky dreviny budú nahradené novou výsadbou.

(red)

Snímka Jana Škutková

Na Kuchajde čoskoro odštartuje letná sezóna

Kým horúce počasie vytiahne na brehy nášho jazera prvých plavcov, zabezpečia pracovníci EKO-podniku VPS dôležité prípravné práce. Aby sme sa tu cítili nielen dobre, ale najmä bezpečne. Veď Kuchajda je obľúbené miesto oddychu ľudí z celej Bratislavy.

Čo všetko to znamená, nám bližšie objasnil riaditeľ EKO-podniku Ing. Róbert Molnár:

„Prípravu prírodného areálu Kuchajda na letnú sezónu sme odštartovali už v apríli. V prvých týždňoch ide najmä o údržbu a opravu zariadení. Začínáme vyhrabaním trávnatých plôch a dosiatím trávy na poškodených miestach, potom príde na rad pravidelné kosenie, neskôr, samozrejme, aj zavlažovanie. Na volejbalových ihriskách a doskočiskách každý rok doplníme čerstvý piesok, namontujeme sprchy a dvere na plážové prezličky, prezrieme oddychové ležadlá a lavičky v amfiteátri. Vyrobitíme a osadíme informačné tabule, opravíme a natrieme hracie prvky, odpadkové koše či iné zariadenia, nainštalujeme veže pre plavčikov. Dôležité je zabezpečiť potrebné personálne obsadenie, počas sezóny sa tým pracovníkov na Kuchajde rozrastie o štyroch nových. Plavčikov však nenajímame priamo, efektívnejšie je uzatvoriť

zmluvný vzťah s dodávateľom vodnej záchrannej služby.“

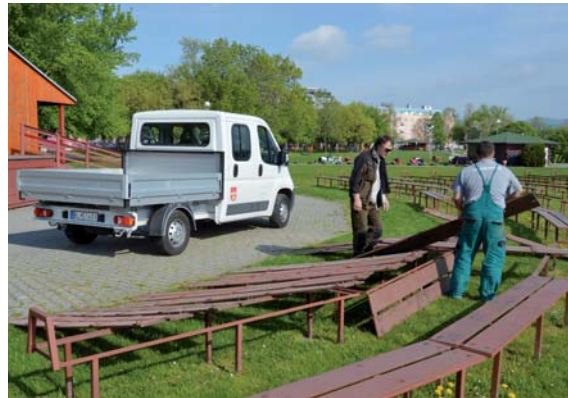
Ako je to s čistotou a kvalitou vody? Aké opatrenia sú potrebné v tejto oblasti?

„Na jar sa jazero zarybňuje, v prvých týždňoch často dochádza k úhynu rýb. V spolupráci s rybárskym zväzom jazero dôsledne čistíme, aby to nemalo negatívny vplyv na čistotu vody. Rovnako sa už od jari denne odstraňujú naplaveniny z hladiny.

Pre zdravie a bezpečnosť plavcov je dôležité, že každý rok vyčistia potápači

aj dno jazera, odstránia množstvo kovových predmetov, sklenených fliaš a črepov, ale aj rybárskych laniek a háčikov. Tohto roku si športoví potápači zo Spolku ochrancov vody OCTOPUS naplánovali potrebné opatrenia na posledný aprílový týždeň. Podmienkou využívania jazera ako prírodného kúpaliska je aj kvalita vody. Pred začatím letnej prevádzky ju skontroluje Regionálny úrad verejného zdravotníctva. Následne sa robia kontrolné odbery vody každé dva týždne až do skončenia letnej sezóny.“

V zimných mesiacoch zmizli z areálu Kuchajdy niektoré stánky s občerstvením. Aký je dôvod a aké zmeny v službách predpokladáte do budúcnosti?

„Koncom minulého roka sa skončila platnosť nájomných zmlúv na šesť predajných stánkov a vzhľadom na to, že ich technický stav nevyhovoval súčasným podmienkam, zmluvný vzťah s nájomníkmi nebol predĺžený. Štyri stánky sme zlikvidovali, dva ďalšie prešli do vlastníctva EKO-podniku VPS a po rekonštrukcii budú znovu otvorené. Ide nám o zvýšenie kvality a kultúrnej úrovne služieb pri dodržaní bezpečnostných a hygienických štandardov. V súčasnosti spracúvame návrh koncepcie rozvoja Kuchajdy, ktorá má bližšie špecifikovať rozčlenenie areálu na zóny športovú, kultúrnu, zóny určené pre seniorov a pre deti. Po jej dokončení rozhodneme o ďalšom rozvoji aj o dobudovaní stravovacích či iných zariadení v areáli.“

Jana Škutková, snímky archív

Na Ahoji upratali najrýchlejšie

Obyvatelia z Ahoja pravidelne organizujú svoju jarnú brigádu už v marci, akoby symbolicky otvárali novomestskú pracovnú sezónu. Mladá ochrankyňa prírody Karin Matická dohodla s pracovníkmi mestskej časti pristavenie kontajnera na zelený odpad a pozvala svojich susedov, aby v sobotu 18. marca prišli spoločne upratať okolie. Práca im šla dobre od ruky, vyhrabali lístie a staré konáre, odstránili ostnaté drôty z okolia zastávky autobusu, vyzametalí ulice. Spoza stromov muse-

li vypratať starú chladničku, ktorú sem odložil niekto nezodpovedný. „Ťažko pochopiť, prečo ktosi odvezie elektrický spotrebič do lesa, keď sa v mestskej časti pravidelne organizuje zber podobných predmetov a špecializované firmy ich odvezú zadarmo,“ pošťazovala sa účastníčka brigády. „Prišli sme všetci ochotne, vďaka podobným akciám sa lepšie spoznáme a susedské vzťahy máme výborné,“ dodala.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Žena nad latkou – čo vraví po rokoch

Patrí k atlétom, akých sa v každej krajine podarí vychovať len vzácné. Mária Mračnová – Faithová, pre priateľov už dlhé roky „Faja“, nás úspešne reprezentovala na dvoch olympijských hrách, na štyroch majstrovstvách Európy a sedemkrát prekonalala čs. rekord v skoku do výšky (naposledy výkonom 192 cm v roku 1976). Neskôr pracovala ako telovýchovná pedagogička, organizátorka našej účasti na olympiádach a predstaviteľka olympijského hnutia. Už roky je predsedníčkou bratislavského Olympijského klubu. Tam sme sa aj stretli, klub sídli na pôde Národného športového centra na Trnavskej ulici.

Mária Mračnová s výročnou trofejou Medzinárodného olympijského výboru Za jednotu olympijského hnutia

Ktoré z trofejí získaných počas vašej športovej kariéry, pani Mračnová, si najviac ceníte vy sama?

- Určite sú to výsledky z olympijských hier, na ktorých som sa zúčastnila. Kedysi nebolo toľko medzinárodných podujatí čo dnes a pripraviť sa na ten vrchol, zomknúť sily na rozhodujúci okamih nebolo jednoduché. Nie vždy sa to športovcovi podarí. Na OH v Mexiku v roku 1968 sa napriek tomu podarila úžasná vec – z Československa sme tam boli tri skokanky a všetky sme sa umiestnili v prvej šestke! To sa nedá zabudnúť. Ďalšie moje ešte významnejšie zahraničné vystúpenie bolo to záverečné, lebo som vedela, že v tridsiatke skončím s aktívnou činnosťou. Bolo to na OH v Montreale, kde som dlho viedla, lebo som mala menej pokusov než ostatné. Ale – ako som to vtedy vnímala, aj médiá to tak zve-

rejnilo – nemala som šťastie. Latka, ktorej som sa len zľahka dotkla, spadla. Nakoniec z toho bolo štvrté miesto. Majster Chudík ma potom v liste „vyhrešil“, vraj koľkí ľudia by pokladali za vrcholné šťastie, keby boli v niečom štvrtí na svete – a ja si myslím, že som nemala šťastie... Takže bronzovú medailu mám len z Majstrovstiev Európy v Aténach, z roku 1969, za rovnaký výkon ako víťazka.

Máte ešte nejaké ďalšie ocenenie, ktoré si mimoriadne vážite?

- Mám, z roku 2003. A som naň hrdá, lebo som jediná Slovenka, ktorá ho zatiaľ dostala. Je to diplom a medaila európskeho hnutia Fair Play za celoživotné pôsobenie v duchu jeho zásad. Cenu založil francúzsky tenista Jean R. Borotra a udeľuje ju každý rok len jednému športovcovi z Európy.

Neznamená to, pravdaže, že mi neurobili radosť medaily, ktoré som dostala na domácej pôde. Napríklad zlatá medaila ministerstva kultúry, ktorú som dostala ako vedúca slovenskej olympijskej výpravy na OH v Atlante roku 1996. Nebola maličkosť päť týždňov sa v tej haravole starať o 75 ľudí, o to, aby športovci mali dobré podmienky a mohli dosiahnuť svoje najlepšie výkony... Bola to prvá olympiáda v ére slovenskej samostatnosti, tak som bola šťastná, že sme priniesli domov tri medaily, zlatú (Martikán), striebornú (Kňazovický) aj bronzovú (Gönci). Navyše to bol pre mňa nezabudnuteľný životný zážitok. Ako funkcionárka som bola dovedna na desiatich olympiádach.

Zdá sa, že starostlivosť o kolegov športovcov sa z vášho života nevytrátila ani neskoršie – vlastne podnes. Mám na mysli Slovenskú olympijskú spoločnosť, kde ste pôsobili, a už vopred tak pripravili zrod Slovenského olympijského výboru, aj Olympij-

ský klub. Spomenuli ste, že nedávno, 8. marca uplynulo práve 25 rokov, čo bol v Bratislave založený prvý Olympijský klub, a dnes ich máme na Slovensku už 21. Čo všetko je vlastne náplňou takého klubu?

- Od začiatku to znamenalo chodiť do škôl, učiť deti o olympizme, snažiť sa dostať olympijské myšlienky do osnov, pomenúvať ulice po najvýznamnejších z týchto športovcov, budo-

vať im pamätníky, starať sa o nich vo vyššom veku... V Bratislave klub spočiatku dosť dlho nefungoval, tak som sa ho po odchode do dôchodku ujala a som rada, že môžem pre našich olympionikov niečo robiť, ešte sme im dosť dlžní. Vieme o tých, ktorí sú v súčasnosti na výslni. Ale o tých starších už oveľa menej. Pritom neje-

den z nich potrebuje pomôcť pri zdravotných či sociálnych ťažkostiach. A aj oni sa chcú stretávať, poteší ich, keď sa spomenú ich výročia. Mladým by sme s ich pomocou mali rozprávať o tom, čo kedysi znamenalo robiť šport, ako sa aj v ťažkých podmienkach dá vypracovať na špičku. Štrnásť rokov som robila aj predsedníčku Slovenského atletického zväzu, tak viem, s čím všetkým sme sa borili.

Nový zákon o športe by mal atlétov v ich úsilíach viac podporovať, či nie?

- V niečom určite, v poslednom rozpočte sa to prejavilo dvadsaťpercentným náras-

Komentár k prekonaniu čs. rekordu na Majstrovstvách ČSSR (1976)

tom prostriedkov pre Slovenský atletický zväz. Napriek tomu zväz nemá ani cent na budovanie zázemia športovísk. Pamätám sa ešte, ako sme kedysi budovali tartanovú dráhu v Dubnici nad Váhom, existenčne ohrozenú, potom prišlo na rad Nové Mesto nad Váhom, Nové Zámky... Nerada sa chválím, ale som hrdá, že sa mi podarilo zrekonštruovať Mladú gardu, na ktorej som vyrástla, teda tamojší štadión s jeho zázemím. Využíva sa nepretržite a intenzívne, často sa tam organizujú preteky. Teraz tam napríklad bude Slovenská Univerziáda...

Dnes sa asi skôr darí získať podporu na športové aktivity než na investície...

- Áno, v Novom Meste máme napríklad veľmi pekný projekt na Riazanskej, pod názvom Vykróčte za zdravím. Je určený pre seniorky nad päťdesiat. Dvakrát týždenne sa tu dámy venujú všestranným cvičeniam na posilnenie tela, počnúc od jogy, nordic walkingu, pilatesu... Cvičia pri hudbe, je to pútavé, rovnovážne cviky striedajú s gumovými expandermi a cvičením s malými činkami či overbalmi. Všetky svaly treba vo vyššom veku precvičovať, udržiavať si kondíciu.

Vráťme sa k vašej mladosti, pani Mračnová. Existoval podnet, ktorý vás posotil smerom k vášmu športu? Alebo sa to vyvinulo skôr postupne?

- V Košiciach, kde som sa narodila, som mala vynikajúcich učiteľov telesnej výchovy. A kúsok za našou školou štadión. Spočiatku som sa venovala všetkým možným disciplínam, už na prvom stupni som chodila na rozličné súťaže. Učiteľ Stopka – na druhom stupni – sa už cielene staral o moju prípravu na vysokú a dal mi všestranné základy – od atletiky až po hry. Pripravil pre mňa iný štýl skákania do výšky, než aký bol vtedy zaužívaný medzi ženami, teda nie „nožničky“, ale prevalením obkročmo. Lepšie mi vyhovoval, lebo som nebola taká vysoká ako iné výškarky. Navyše, keď jeden z trénerov povedal, že „z tej výškarka nikdy

V rodinnom kruhu

nebude“, mala som o dôvod viac, aby som sa zaťala a prekonávala sama seba. Vtedy sa ešte skákalo do piesku, boli to tvrdšie dopady a človek mal piesok až za ušami. V osemnástich rokoch som prišla do Bratislavy na Fakultu telesnej výchovy a športu UK, kde sa ma ujal docent Šimonek. Z Košíc som si doniesla výkon 163 cm, ten sa tu pomerne rýchlo zlepšoval. V závere mojej kariéry ma viedol Viliam Lendel, on ma dovedol až k rekordu 192 cm, ktorý pretrval celých 14 rokov.

Trénovali ste neskôr aj vlastných potomkov?

- Dostali len všestranný základ, lebo so mnou chodili na všetky sústredenia, zimné i letné kurzy, plavecké kurzy a podobne. Ale aj z toho možno neskôr ťažiť. Syn zanechal hokej, keď nastúpil na štúdium medicíny, dcéra dodnes športuje, hoci má už tridsaťpäť, hrá extraligový basketbal.

Pohybujete sa medzi olympionikmi, poznáte ich osobne. Zaujímá ma, či sa títo ľudia vyznačujú niektorými spoločnými vlastnosťami. Napríklad musia byť vytrvalí – čo ďalšie ich charakterizuje?

- Určite je to pevná vôľa, schopnosť prekonávať prekážky. Prekážky sa vyskytnú u každého, v športe, ale aj v súkromnom živote. Nie každý im však rovnako čelí. Títo

športovci, ako ich poznám, aj po ťažkých chvíľach ďalej tvrdo, poctivo pracovali, odovzdávali svoje skúsenosti. A práve to sú devízy športu, že aj po zaváhaní človek dokáže vstať, pozbierať sa a ísť ďalej. Mnohí z nich to pritom nemajú ľahké, trápia ich zdravotné ťažkosti, nohy, kĺby, majú za sebou rozličné operácie, slovom, mnohí platia daň za svoju športovú kariéru.

Predpokladám, že žien je medzi nimi menej. Zrejme preto, lebo len časť nádejných športovkyň sa po tehotenstve vráti na športovú dráhu. Je to tak?

- Áno, je to tak. Návrat si vyžaduje isté podmienky pre tie ženy a, prirodzene, aj ich vlastné úsilie. Ja som bola desať mesiacov na materskej. Vrátila som sa k športu, ale bez pomoci najbližších a telovýchovy by to sotva bolo možné. Pomohol mi najprv otec, ktorý k nám prišiel z Košíc, a potom svokra, ktorej ČSTV refundoval plat za opatrovanie môjho syna. Nemôžem obísť ani pochopenie a podporu manžela, ktorý napriek náročnému povolaniu chirurga, a zároveň lekára Interu Bratislava zvládal aj starostlivosť o deti. Dcéra sa narodila až po ukončení môjho aktívneho športovania.

Počula som, že pred Olympijskými hrami v Riu sa u nás pripravuje nejaké protestné Memorandum týkajúce sa športu a športovísk. Môžete o tom povedať čosi bližšie?

- Bude to v istom zmysle varovanie. Príliš veľa športovísk nám v posledných rokoch zaniklo, a nenahrádzame ich. V Bratislave ich zaniklo dovedna 43, v Novom Meste 12. Verejnosť na to upozorní štafeta, ktorá bude postupne navštevovať ich bývalé miesta od konca apríla až do 23. júna. A Memorandum štafeta nakoniec odovzdá v Prezidentskom paláci. Bude sa o tom ešte písať.

*Zhovárala sa Viera Vojtková
Snímky archív Márie Mračnovej
a Petra Pospíšila*

Od tohto roka cvičia už seniorky na Riazanskej v tričkách Olympijského klubu

Na kus reči sa zastavila budúca mamička

Do skvelej spoločnosti osobností spoločenského i kultúrneho sveta, ktoré sme mali možnosť spoznať vďaka talkshow Jozefa Banáša v Stredisku kultúry na Vajnorskej, sa 9. marca pridala talentovaná herečka a speváčka Nela Pocisková. Vďaka novomestské publikum jej návšteva potešila o to viac, že vzhľadom na očakávané narodenie potomka ju v blízkej budúcnosti budeme zrejme vídať o čosi zriedkavejšie.

Spomienky na začiatky muzikálovej kariéry vo veľmi mladom veku, zážitky zo skúšok i predstavení či spomienky na

ľudí, ktorí ju umelecky viedli a s ktorými spolupracovala, dopĺňala Nela názormi na prácu a život umelcov: „Muzikálové herectvo je nesmierne namáhavé, ale publikum vám po predstavení všetku energiu vráti, a to je úžasné... Herci nezarábajú veľa, a najmä na začiatku kariéry pracujú z lásky. Niekedy na nás ľudia zazerajú, že toho robíme veľmi veľa, ale inak by sme neprežili. Veď na rozdiel od zahraničia skúšobné obdobie muzikálu na Slovensku nie je platené...“ Úspešná a v mnohých smeroch nadaná Nela Pocisková dnes už finančné problémy riešiť nemusí. Na druhej strane, veľmi dobre pozná hodnotu súkromia a je odhodlaná uchrániť ho pre svoje dieťaťko. „Ponuky by sa našli, no nechcem predávať snímky svojej rodiny za plienky či iné výrobky od sponzorov, ani vystavovať svoje súkromie na facebooku,“ povedala.

Nádherné piesne a známe muzikálové melódie zaspievala naživo a desiatky hlasov ju s radosťou sprevádzali.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

**Bratislavský
samosprávny
kraj**

Župa podporila koncerty pre mládež

Mestská časť získala z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja 2500 eur na podporu projektu Hudobné pódium pre mladých. V jeho rámci sa počas roka 2016 v Stredisku kultúry na Vajnorskej uskutočňujú „Koncerty v kulturáku“ rôznych žánrových smerov, kde svoju tvorbu predstavujú mladé hudobné skupiny. Ambíciou tvorcov projektu je osloviť zároveň mladých ľudí a priťahnúť ich do tradičného novomestského stánku kultúry, kde na vystúpenia svojich obľúbených interpretov chodili už mnohé generácie pred nimi. (jš)

Prelínanie žánrov prebúdzá predstavivosť

Ojedinelé hudobno-literárne predstavenie zažili 7. apríla návštevníci galérie Kabinet na Račianskej ulici. Novovzniknuté zoskupenie EXPPNNS ensemble a výtvarník Martin Gerboc tu autentickým spôsobom predviedli spojenie hudby, poézie a zvukomalebného znázornenia výtvarného umenia.

„Tvorba výtvarníka Martina Gerboca ma inšpirovala natoľko, že som mu najprv venoval svoju skladbu. Neskôr sme rozvinuli spoluprácu, ktorá ďaleko presiahla žánrové ohraničenia. Muzikanti v tomto projekte spontánnou improvizáciou vyjadrili emócie z Gerbocových výtvarných tém a on ich doplnil expresívnou

recitáciou poézie Charlesa Baudelaira, Allena Ginsberga, Josefa Holana aj vlastných textov,“ vysvetlil skladateľ a saxofonista Nikolaj Nikitin. Spolu so spevákom a hráčom na syntetizér Róbertom Pospišom stáli na začiatku experimentu. Postupne sa pridali gitarista Martin Sillay, bubeník Juraj Šušanič a klarinetista Branislav Dugovič.

Vytvoriť experimentálnu nahrávku v štúdiu je jedna vec, zachovať jej atmosféru na pódium druhá vec. Šiesti mladí muži si zvolili na vystúpenie prostredie starej industriálnej haly, ktorá dnes slúži ako vzorkovňa najmodernejšej dizajnerskej tvorby nábytku. Sprostredkovali tak divákovi pocit skutočnej multižánrovosti a výrazne podporili zážitok z predstavenia.

Jana Škutková, snímky Andrej Fridrich

Tajomné Kramáre

Viete, z čoho je odvodený názov Kramáre? Viete, kedy začali na Kramáre chodiť prvé trolejbusy a s akým číslom? Zaujímá vás, aký dlhý je železničný tunel vedúci pod Kramármi? Ak chcete spoznať odpovede a dozvedieť sa ešte viac o histórii a iných zaujímavostiach Kramárov, prídte 22. mája o 15.30 h na detské ihrisko na Jahodovej ulici.

Rodinné centrum Kramárik vás pozýva na mestskú hru pre rodiny s deťmi od dvoch do desať rokov s názvom Tajomné Kramáre. Rodiny budú na základe rôznych indícií a úloh objavovať jednotlivé stanovištia. Tie, ktoré absolvujú všetky zadania a dorazia do cieľa, čaká odmena a na záver aj kultúrny program. Bližšie informácie o podujatí nájdete na www.rckramarik.sk

Jana Líšková

Nie je dôležité vyhrať, ale prispieť na dobrú vec!

Úderom polnoci v prvý aprílový deň odštartoval na Kolibe 24-hodinový charitatívny ultra trail beh. Horským bežcom však nešlo v prvom rade o víťazstvo. Naopak, vyzývali verejnosť, aby ich porazila a absolvovala na lanovke viac kôl, než oni zabehnú. Dobrovoľné vstupné na lanovku i všetky registračné poplatky venovali v prospech detského hospica Plamienok.

Trojkilometrový lesný okruh s náročným stúpaním viedol priamo pod lanovkou a 21 pretekárov ho za 24 hodín absolvovalo toľkokrát, koľko vládalo. Ich výkony boli vskutku obdivuhodné. Najvytrvalejší bežec Patrik Hrotek zdolal 48 okruhov (144 km), druhý pretekár Peter Brestovan- ský 44 okruhov (132 km) a tretí Juraj Macák odbehol 43 okruhov (129 km).

Aby pomoc nevyliciteľne chorým deťom bola čo najväčšia, vymysleli organizátori aj ďalšie spôsoby zbierky. Počas dňa si ľudia, ktorí chceli pomôcť, ale na 24-hodinový beh si netrúfli, mohli zapožičať za dobrovoľný príspevok prenosný čip, a ten im zrátal zabehnuté kilometre. Takou for-

mou sa zapojilo 125 bežcov, medzi nimi starosta Nového Mesta Rudolf Kusý, ktorý sa rozhodol podporiť charitatívny projekt nielen finančne, ale aj osobnou účasťou.

Počas pretekov ponúkalo účastníkom občerstvenie niekoľko dobrovoľníkov. „Pri takom náročnom výkone je nevyhnutné doplniť energiu. Najviac sa miňa kola a masť chlieb, ale k dispozícii je aj Red Bull, banány, jablká či ďalšie potraviny, ktoré pomáhajú doplniť cukry, tuky, soli a predchádzať kŕčom,“ povedala mi Monika, ktorá je tiež rekreačnou bežkyňou a vie, čo človeku pri fyzickom výkone chýba.

Bežci zabehli 3 333 km a spoločne vy-

zbierali 3 970 eur, ľudia, ktorí sa previezli na lanovke, absolvovali 297 km a zvýšili darovanú sumu o 1141 eur. Široká verejnosť mohla zaslať ľubovoľný finančný dar prostredníctvom darcovského portálu LudiaLudom.sk a tu sa zozbieralo 708 eur. Na zbierkovom čísle nadácie TV JOJ, kam mohli ľudia zaslať darcovskú sms, sa vyzbieralo 4 455 eur. Celkový výťažok sa tak vyšplhal na úctyhodných 10 274 eur, čo označil spoluorganizátor a tiež účastník behu Martin Urbaník za „malý zázrak“. „Povzbudilo nás to, aby sme o rok zorganizovali druhý ročník pretekov. Všetkým, ktorí prispeli, zo srdca ďakujeme,“ dodal.

Jana Škutková, snímka Michal Kostka

Z Novomestského športového klubu 1922

Klub pozýva mladé posily

Máte radi futbal? Novomestský športový klub 1922 má stále záujem o mladé posily. Srdečne pozýva do svojich radov deti narodené v roku 2008 a mladšie. Areál klubu sa nachádza na Tomášikovej ulici - pri jazere Kuchajda, oproti budove Slovenskej sporiteľne. Ak máte záujem, kontaktujte Ing. Petra Špacíra (mobil: 0905 312 204, e-mail: peter@nmsk.sk).

Spolupráca klubu so ZŠ Kalinčiakova

Novomestský športový klub 1922 (NMŠK) vznikol na konci mája 2014 zlúčením troch klubov. Jedným z nich bola Základná škola Kalinčiakova, ktorá v tom čase mala družstvo „prípravkárov“, vedené pánom Jánom Markom, ktorý je zároveň aj pedagógom školy.

Futbalový klub NMŠK využíva trávnatú

Po zimnej príprave začali už družstvom NMŠK 1922 boje v ich súťažiach

plochu školského ihriska predovšetkým v období zimnej prípravy, pretože plocha je vybavená umelým osvetlením. Spolupráca so školou vychádza aj z faktu, že množstvo detí navštevuje ZŠ. Má to svoje výhody, rodičia neraz nemusia vyzdvihnúť svoje ratolesti zo školy, pretože tréningové jednotky sú priamo na ZŠ Kalinčiakova. V zimnom období „prípravkári“ využívajú aj telocvičňu školy s kvalitným vybavením,

ktorá trénerom poskytuje potrebný komfort na plnohodnotný tréning.

Klub si spoluprácu vysoko cení a chce v nej pokračovať aj naďalej.

Prijímačky do športových tried

Vo štvrtok 5. mája 2016 o 17. h sa uskutoční výber do športových tried na ZŠ Kalinčiakova. Pozvaní sú žiaci a žiačky 4., 5. a 6. ročníkov všetkých základných škôl. Prijímacie pohovory pozostávajú zo špeciálnych testov z futbalu a zo základných vedomostí slovenského jazyka a matematiky. Treba si priniesť športové veci a pomôcky potrebné na písomné testy: pero, papier, pravítko, kružidlo.

(red, NMŠK), snímka NMŠK

INZERCIA

Vodoinštalatéri - kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Novootvorená zubná ambulancia na Kramároch -
Stromová 16 prijíma nových pacientov,
0905 662 407 - pri Terne, www.simkovicova.sk

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA – NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 44373771, 44372620

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk,

nájdete nás aj na FB:

<https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

KONCERTY

12. 5. 2016, streda 19. h

KONCERTY V KULTURÁKU

Česká hudobná skupina **LAKE MALAWI**,
predkapela **FRESH OUT OF THE BUS**

25. 5. 2016, piatok 19. h

FOLK COUNTRY SÁLA

Česká hudobná skupina **DRUHÁ TRÁVA**

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

4. 5. 2016, streda 19. h

**Na kus reči s Jozefom Banášom, hosť Marcel
Forgáč, hudobný hosť Rasto Rigo**

18. 5. 2016, streda 19. h

Hudobno-tanečný program pre mládež s Johnym
Perfectom, Oštom a Adissom:
Život je PERFEKtný - rapy, tance, múdrosti

PODUJATIA PRE POZVANÝCH

25. 5. 2016, streda 10. h

Úvítanie do života

25. 5. 2016, streda 15. h

Životné jubileá

HUDOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Tradičné, a predsa vždy nové ČAJE O PIATEJ od 17. h
- živá hudba 60. - 90. rokov, žrebovanie vstupeniek

7. 5. 2016 čaj o piatej s **HS CHARLIE BAND**

14. 5. 2016 čaj o piatej s **HS KARTÁGO**

21. 5. 2016 čaj o piatej s **HS PROFILY**

28. 5. 2016 čaj o piatej s **HS FORTUNA**

KLUBOVÉ PODUJATIA

Každý pondelok a utorok o 18. h

Sahadža joga - ako sa zbaviť stresu - začiatočníci,
vstup voľný

5. 5. 2016, štvrtok 16. h

Klub Patchwork

19. 5. 2016, štvrtok 16. h

Klub priateľov opery

27. 5. 2016, piatok 14. h

Informačné centrum zdravia pre záujemcov
o zdravú výživu, cvičenia, prednášky

31. 5. 2016, utorok 17. h

Bratislavský včelársky spolok, stretnutie členov
a záujemcov o odborné poradenstvo

VÝSTAVY

3. 5. - 14. 5. 2016

VÝTVARNÉ SPEKTRUM 2016

53. ročník celoštátnej postupovej súťaže
a prehliadky neprofesionálnej výtvarnej tvorby

Návštevný čas výstav:

pondelok - piatok 14. h - 18. h, v sobotu a nedeľu
v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

7. 5. 2016, sobota 8. - 15. h

**Medzinárodné VSZ mincí, medailí, odznakov,
starých pohľadníc, telefonných kariet, kníh,
gramoplatní, plagátov, filatelie, pivných
podložiek, významenaní, etikiet...**

21. 5. 2016, sobota 8. - 14. h

**5. medzinárodné stretnutie zberateľov
policajných insígnií**

28. 5. 2016, sobota 8. - 13. h

**VSZ elektro, domáce, rybárske, foto potreby,
hudobné nástroje, železničné, automobilové,
letecké modely a pod.**

Predpredaj vstupeniek: utorok a streda

16. h - 19. h a jednu hodinu pred podujatím
v SK BNM Vajnorská 21, tel.: 02/44373763.

Lístky Na kus reči s Jozefom Banášom a na všetky
koncerty je možné zakúpiť aj v sieti **Ticketportal**.

Zmena programu vyhradená.

Bližšie informácie na tel. č.: 02/44 37 37 71,
02/44 37 26 20

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské
posedenia, prezentácie, **tel. 44 37 26 20**

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18

tel. 54 77 11 48

www.skvajnorska.sk, e-mail: dkkramare@chello.sk

PODUJATIA PRE DETI

21. 5. 2016, sobota 16. h

Divadlo PIKI uvádza Elá hop - veselé stretnutie
s Elou a Hopom a ich čarovným kufríkom, ktorý
vykúzlí sny, splní tajné želania a všetci sa v ňom
môžu hrať a vymýšľať

KLUBOVÉ PODUJATIA

4. 5. a 18. 5. 2016, streda 16.30 h

Klub Venuša, stretnutia Ligy proti rakovine

PODUJATIE PRE POZVANÝCH

11. 5. 2016, streda 15. h

**Kultúrno-spoločenské stretnutie
Denného centra seniorov ku Dňu matiek**

25. 5. 2016, streda 9. h a 10.45 h

**Stretnutie s rozprávkou pre deti MŠ Na Revíne
a Cádovej ul.**

KURZY

14. 5. a 15. 5. 2016, sobota - nedeľa 9. h

Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov

Pripravujeme!

4. 6. 2016, sobota 14. h - 18. h

Kvetinová terapia - 7 farieb dúhy, kurz maľby
na hodváb pre dospelých začiatočníkov a mierne
pokročilých

Služby - prenájom priestorov na semináre,
spoločenské posedenia, prezentácie

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda
od 16. h do 19. h

Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia
predstavenia.

Zmena programu vyhradená.

Vstupenky nerezervujeme.

Výroba reklamy od vizitiek po transparenty -
vrátane grafických návrhov za **VÝHODNÉ CENY**,
tel. 44 37 25 12

Jozef Banáš

„Na kus reči“

pravidelný program spustený humorom,
hudbou, spevom a posedením pri vínu

Hosť
**Marcel
Forgáč**

Hudobný hosť **Rasto Rigo**

VSTUPNÉ: v predpredaji 7 Eur, na mieste 9 Eur

4. 5. 2016 19. h

**Život
je PERFEKtný**

rapy • tance • múdrosti

Budeme tancovať, rapovať, rozprávať sa
a možno príde aj Michael Jackson.

Účinkujú: tanečník Johnny Perfekto
moderátor Ošto
Hudobný hosť: Adiss

VSTUPNÉ 5 EUR

18. 5. 2016 19. h

